ל) [גי' הערוך אמראי וכן משמע קלת מפרש"י דהכא ויותר מבואר בפרש"י

דאיוב לט פסוק יח ע"ש],

ד"ה שיתיון, ג) ופי׳ בקרנו

מו.], ז) [ברכות כד. וש"נ],

מ) טהרות פ"א מ"ב [עיין תוס' וכ"כ הר"ש], (תוספתא פ"ג ה"ו

ע"ש], י) [שייך לע"ח], כ) [כדאימת ר"ה יו.], ט בס"ח: דאמרן,

לעזי רש"י

צינציל"א. יתוש. אינשלביי"ר. להתנהג

באכוריות. מרטי"ל. פטיש. בודי"ל קרשטניי"א

. וקרישטני"א בודי"ל].

תור"א [טור"א]. אקוניטון

לזר"א. חלתית.

[שס], ו) [לעיל מג:

ערוך], ד)

בכורות מ..

עין משפט נר מצוה

דלם א מיי׳ פ״ב מהלכות מאכלות מאכלות הלכה טו סמג לאוין קלב נוש"ע י"ד סימו פד ס"ח: רם ב מייי פ"ב מהלכות אסורי מזבח הלי ה :נטויו"ל סימו שטו

ר**מא** ג מיי׳ פ״ח מהלכו׳ שחיטה הלכה יא סמג עשין סג טוש"ע י"ד סימן נה סעיף ד [וסימן נג :[6"Þ

שישן. רמב ד ה מייי פ״ו מהלכות שחיטה הלכה כ טוש"ע י"ד סי' מז :ק״ק

רכוג ו ז מייי שם הלכה כא טוש"ע שם :[כ]: הפוף מונים. רמד ח מיי' פ"י מה שחיטה הלכה

סמג שם טוש"ע י"ד סי' ס סעיף א: סעיף א: רמה ט מיי שם [ופי"ב מהלכות רולח ושמירת נפש הלכה א] :ש"ט שם ס"בוט רמו י מיי׳ פ״ו מהלכות שחיטה הלכה יג

וע"ם סמג שם טוש"ע י"ד

סי נא סעי ד:

רבינו גרשום

הני תמרי דכדא לבתר תריסר ירחי שתא שריא. בכד שמשימין אותן. בתר תריסר ירחי שתא שתלשו . ראמרינן הני תולעין עכשיו התליעו ומקום רביתא עצמן הן ולא עלו עמם מן הקרקע שהן שעלו נמן הקוקע שהן שעדו עמו מן הקרקע כבר מתים בתוך י"ב חדש והני תולעין דהשתא לא השריצו על הארץ: בקא :מושקרון הידב מושקא

אימראי. רעמא: ומציח דמה ושבעת נפשך: שיתין מאני ליטרין בקורנסיה. לשון קורנס: אלא במאני דידהו. כלומר בליטרין שלהן זהו משהו: b) אבל ברגל טרפה. כלומר ניטל ירך וחלל שלה טרפה י לעניז בכור איתמר ולענין כשרה. כלומר ראינו אלא אחת: ההוא לשון בני מעיים היוצאים וכלין עד באצבע כשרה. כלומר יוצאין ממקום אחד ואינן הולכין אלא באצבע עד שמצטרפין יה עם זה ושופכין זה כלומר כלין קודם שיגעו למקום הדבק כשיעור מזה כחצי אמה במעיה. ארל הודח שיגיעו למהוח כשרה: ר' ישמעאל אומר הנוצה מצטרפת לכביצה.

ל) נראה דנ"ל או שאיו לה :מיתמר ולענין קדשים ליקרב אבל ברגל טרפה כלומר ניטל

הבי תמרי דבדא לבתר תריםר ירחי שתא שרי. רבינו שמואל גרים דכרים פירוש שהתליעו כמו ענבי דכרום ושדה שלקתה בעמרים בפרק המקבל (ב"מ דף קו: ע"ש) ובנזיר בריש גמרא פרק

> (דף לח:) והא שייר ענבים דכרום שהרי אין דרך פירות להניח בכד ועוד דהוה ליה למימר שהתליעו ור"ת מפרש שדרך להניח כל דבר בכד כדאיתא בפ' חוקת הבתים (ב"ב דף נה.) הני שערי דכדא משתעבדי לכרגא ובהמפקיד (ב"מ דף מ.) הוה עובדה ופקע כדה ובפ' הזהב (שם דף נט.) במשלם שערי מכדא נקיט ואמי מיגרא: הנוצה מצמרפת. פ״ה לענין פגול וגרים אבל לענין פגול כרבנן סבירא ליה ור"ת אומר שהוא משנה בטהרות (פ״א מ״ב) הכנפים והנולה מטמאות ומיטמאות ולא מלטרפין רבי ישמעאל אומר הנולה מלטרפת פירוש מלטרפת לכבילה דשומר הוא ותנן במסכת עוקלין (פ״א מ״ה) כל שהוא יד ואינו שומר טמא ומטמא ולא מלטרף שומר אפילו שאינו יד טמא ומלטרף והשתא מייתי ראיה מדחשיב ליה כשומר לבשר אלמא הוי כמו עור וכשניטלה כאילו ניטל העור דהוי גלודה וטרפה ורבא דחי עד כאן לא קאמר רבי יהודה אלא לענין אגוני אבל שומר לבשר לא חשיב שאין רגילות להלניע העוף עם הנוצה שלא יתלכלך ועד כאן לא קאמר ר' ישמעאל אלא לענין טומאה דחשיב

אית להו ההוא גובתא דהוה מעברא מבי כסי לכרסא סבר מר בר רב אשי לאכשורה אמר ליה רב אושעיא אמו "כולהו בחדא מחיתא מחתינהו היכא דאתמר אתמר שומר אבל לענין אגוני לא מגין: היכא דלא אתמר לא אתמר העיד נתן בר שילא רב מבחיא דציפורי לפני רבי יעל בני מעים היוצאין מן הבהמה כאחד שהיא מרפה וכנגדן בעוף כשרה במה דברים אמורים שיוצאין בשני מקומות אבל יוצאין במקום אחד וכלין עד כאצבע כשרה פליגי בה רב אמי ורב אסי חד אמר יהוא דהדרי וערבי וחד אמר אע"ג דלא הדרי וערכי בשלמא למאן דאמר הוא דהדרי וערכי היינו דקתני עד כאצבע אלא למאן דאמר אע"ג דלא הדרי וערבי מאי עד כאצבע עד כאצבע מלמטה: ר' יהודה אומר אם ניטלה הנוצה פסולה: אמר רבי יוחנן ר' יהודה ור' ישמעאל אמרו דבר אחד ר' יהודה הא דאמרן ר' ישמעאל דתנן רבי ישמעאל אומר הנוצה מצטרפת אמר רבא דילמא לא היא עד $^{
ho}$ כאן לא קאמר ר' יהודה הכא אלא לענין מרפה דליכא מידי דמגין עליה אבל לענין איפגולי כרבנן סבירא ליה ועד כאן לא קאמר רבי ישמעאל התם אבל לענין איפגולי אבל לענין מרפה אגוני לא מגין: בותני' "אחוות הדם אלא לענין איפגולי אבל לענין מרפה והמעושנת והמצוננת ושאכלה הרדופני ושאכלה צואת תרנגולים או ששתת מים הרעים כשרה "אכלה סם המות או שהכישה נחש מותרת משום מרפה ואסורה משום סכנת נפשות: **גבו'** אמר שמואל הלעימה חלתית שרפה מ"מ דמינקבה להו למעיינה מתיב רב שיובי "אחוזת הדם והמעושנת ושאכלה הרדופני ושאכלה צואת תרנגולים ושתת מים הרעים הלעימה תיעה חלתית ופלפלין אכלה סם המות כשרה הכישה נחש או שנשכה כלב שוטה מותרת משום טרפה ואסורה משום סכנת נפשות קשיא חלתית

אחלתית קשיא סם המות אסם המות חלתית אחלתית לא קשיא כאן בעלין כאן בקרטין סם המות אסם המות לא קשיא הא דידה הא דאדם סם המות דבהמה היינו הרדופני תרי גווני סם המות מאי תיעה אמר רב יהודה עיקרא העוף אם מלקה ע"מ לאכול סים בין נוצה ועור ובשר חוץ לזמנו: **אפגולי** גרסינן: **אלא לענין אפגולי.** דקסבר חזיא לאכילה: **לא מגין.** וכי ניטלה נמי לא איכפת לן: בותבר' אחוום הדם. שאחוה דם וחלתה: והמעושנת. נכנס עשן בגופה: והמלוננת. חולי מחמת לינה: הרדופני. סם המות לבהמה: מים הרעים. מים מגולים: אכלה סם המות. שהוא סם המות לאדם: גמ' קורט של חלמית חד הוא ונוקצ את בני המעים. חלתית לזר"א: **היעא**. תור"א בלע"ז ועשב מר הוא מאד. וכל אלו קשין לה: **כלב שוטה**. אמריטן בסדר יומא _{(דף פג}:) רוח רעה

שורה עליו וכשנושך אדם שורה עליו והורגתו: קשיא חלפים. דהכא אחלתית דשמואל: וקשיא סם המום. דהכא אסם המות

דמתני: הא דידה. ברייתא בסם המות דבהמה שאינו סם המות לאדם: בחרי גווני סם המות. דבהמה מיירי תנא דברייתא:

י שמע מינה. מדרב הונה: הני תמרי דכדה. שהחליעו והיו ידוע הם במחובר אם בתלוש: לכתר תריסר ירחי שתא שריין. דאי במחובר התליע לא הוי חיי עד השתא: בקא. מין זבוב לינליל"א והיא נושכת שלשה מינים (דף לד:) לאתויי ענבים דכרום ובאמלע הפרק זה כלרעה: דידבא. זבוב: אימרא. לשון (איוב לט) כעת במרום

אלו מרפות פרק שלישי חולין

אהני תמרי דכדא לבתר תריסר ירחי שתא

שריין אמר רב לית בקא בר יומא ולית

דידבא בת שתא אמר ליה רב פפא לאביי

והא אמרי אינשי שב שני 6אימרא בקתא

מבקא דאמרה ליה חזיתיה לבר מחוזא דסחא

במיא וסליק ואיכרך בסדינין ואותיבת עליה ומצת מיניה ולא הודעת לי א"ל ולימעמיך

הא דאמרי אינשי ישיתין מני פרולא תלו

ליה לבקא יבקורנסיה מי איכא איהו גופיה

כמה הוי אלא במני דידהו הכא נמי בשני

דידהו יחנן התם יבהמה בעלת ה' רגלים

או שאין לה אלא שלש ה"ז מום יאמר רב

הונא לא שנו אלא שחסר ויתר ביד אבל

יחסר ויתר ברגל מרפה נמי הויא מאי מעמא

כל יתר כנמול דמי ההיא חיותא דהוה לה

תרתי סגיא דיבי אייתוה לרבינא יוטרפה

מדרב הונא הואי שפכן להדדי כשרה ההיא

גובתא דהוה נפקא מב' כסי להובלילא סבר

רב אשי למיטרפה א"ל רב הונא מר בר

חייא לרב אשי כל הני יחיוי ברייתא הכי

מתריא. נתנכרה לו ומרדה עליו אינשלביי"ר: לבר מחווא. על שם שהיו בני מחווא מעונגים ושמנים? נאמר משל זה עליהם: ומלת מיניה. דמא. מללת דמו: מני. משקל ששים מני: בקורנסיה. מרטי"ל. כלומר הוי זהיר בו שנשיכתו כבדה: במני דידהו. במשקל שלהן של בקי שהוא קל: בשני כמם. דידהו. רגעים הן: חנן בבכורות לענין מומים: לא שנו. דקתני הרי זה מום לגבוה הא להדיוט שרי: אלא שחסר ויתר ביד. שחסור זה דבעלת שלש או יתור זה דבעלת ה' ביד שאין לה אלא יד אחד או שיש לה ג' ידים: כנטול דמי. יתר אחד כחסר אחד והויא כבעלת רגל אחד וטרפה דהויא כשמוטת ירך בבהמה: סניא דיבי. בודי"ל קרשטניי"א קורין לו: גובסא. כמו קנה בשר: דהוה מעבר מבי כסי להובלילא. המסס: לאכשורה. כדאכשרנא בגובתה דבי כסי והובלילה: בחדה מחיתה מחתינהו. וכי באריגה אחת ארגתם לכולם לשון (שמות לע בתרגום) עובד מחי. דתיקון דבור קרו לו אינשי אריגה שמסדר את דבריו: היכא דאיתמר. דברייתא הכי אית להו איתמר: והיכא דלא איתמר לא איתמר. ויתר הוא וכאילו ניטל אחד מן המעים כנגדו הוא דכל יתר כנטול דמי וכן הלכה דליכא מאן דפליג. ואע"ג דאמרן ולעיל דף מז.) באוני דריאה לית הלכתא

כוותיה דרבה ביתרת הה חוהימנה

והוא דהיימא בדרא דאוני דהים להו

לרבנן דאורחייהו בהכי אבל ביני ביני

טרפה אלמא כנטול דמי וגבי רגלים

דלאו אורחייהו ודאי טרפה: היולאים

מן הבהמה כחחד. דחית לה תרתי

הדורי דכנתא ושניהם יולאין מן הקיבה

זה בראשה וזה באמלעה: וכנגדו בעוף

כשרה. דעוף זימנין דהוי הכי ואע"ג

דלא משתכח להו הכי קים להו. ויש

מפרשין שכל עוף דרכו כן משום דמן

הזפק ועד הקורקבן קנה של מעיין

אחד וההוא קרי בני מעים ובראש

הקורקבן יולאין בני מעים גמורין: אבל יולאין ממקום אחד. סמוכין זה

לוה: וכלים עד כחלבע. וחוזרין

ומתחברין בתוך רוחב חלבע: פליגי

בה. בהיכא דיולאים ממקום אחד

דהתני כשרה: מלמטה. סמוך לנקב

הרעי מתחברין כדי שיהא הרעי יולא

ממקום אחד: ר' יהודה. הא דאמרט

דחשיב לה כגלודה שניטל עורה ורבי

ישמעאל נמי חשיב לנוצה כעור דאמר

נולה מלטרפת לכזית לפגל בחטאת

עיהרא

מוסף רש"י

לא שנר. דבעל ה' רגלים או ג' דהוי מום ולא טריפה, אלא שהחיסור או הייתור הוו ביד, שיש לו וב׳ רגלים, ולבעל ג׳ רגלים ב' רגלים ויד אחת. דביד כ רגפט היי ממנג זכי לא שייך טריפות (בכורו מ.). כל יתר כנטרי יתר כנטול מ.). ב. דמי. ובהמה שנטל ירך בהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולמטלה טריפה ועוד בוקא דאטמא דשף מדוכתיה טריפה (שם) חיוו ברייתא. הרוטות באפר וביערים (לעיל מג:) ואמרי לה ברייתא בריאות ושמנות (לוויל m)

רבינו גרשום (המשך) אוכלין דחשוב כבשר והיינו דא"ר יוחנן ר' יהודה ור׳ ישמעאל אמרו דבר אחד כשם שר׳ יהודה אמר ניטלה הנוצה פסולה דחשוב כבשר כך לר׳ ישמעאל חשוב כבשר אבל לענין טומאה כרבנן סבירא ליה דאין מצטרפין: כרבנן סבירא ליה דלא מגין. כלומ לא מגין עליה ולא חשר כבשר: המעושנת היתה במקום עשן ונסתכנה: שאכלה הירדופני. המוח דרהמה ומיז עשר שוטה. קשיא חלתית אחילתית אסם המות: כאן בקרטין. גבעוליז טרפה כאז בסם אכלה סם המות דבהמה כשרה: היינו הרדופני. תרתי זימני אכלה הרדופני או שאכלה סם המות